

REFERAT Ældre- og Omsorgsudvalget_2018-21 d. 07-05-2018

Mødedato Mandag d. 07. maj 2018 kl. 19:45

Mødested Udvalgsværelse 2

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Resultat af tilbudsindhentning for ortopædkirurgisk genoptræning.....	4
Fordelingskriterier for §79-puljen for 2019.....	8
Sigtepunkter i effektiviseringsarbejdet til budget 2019 - 2022.....	12

Punkt 45: Meddelelser

00.22.00-P35-78-18

Sagsfremstilling

1. Forvaltningen orienterede om status for arbejdet med ny ældrepolitik.
2. Formanden orienterede om etablering af aflastningspladser.

Punkt 46: Resultat af tilbudsindhentning for ortopædkirurgisk genoptræning

88.08.00-G01-1-16

Resume

I forbindelse med Budget 2016 blev det besluttet, at der skulle fremlægges et oplæg, der kunne danne afsæt for en nærmere beslutning vedrørende konkurrenceudsættelsen af henholdsvis området for hjemmesygepleje, ambulans genoptræning og døgnbehandling af stof- og alkoholmisbrug. Kommunalbestyrelsen besluttede den 23. maj 2016 (sag nr. 150), at der udarbejdes konkret forslag til udbud af genoptræning indenfor det ortopædkirurgiske område. Kommunalbestyrelsen godkendte den 29. januar 2018 (sag nr. 12) udbudsmaterialet for tilbudsindhentning af ortopædkirurgisk genoptræning.

Med denne sag redegøres for resultatet af tilbudsindhentningen, samt perspektiver og fremadrettede anbefalinger i forhold til udbud på ældre- og omsorgsområdet.

Beslutning

Udsat efter drøftelse.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og Serviceområdet indstiller, at

1. det tages til orientering, at tilbudsindhentning af ortopædkirurgisk genoptræning er blevet annulleret,
2. de indhøstede erfaringer medtages ved fremadrettede anbefalinger for udbud på Ældre- og Omsorgsudvalget, og
3. udbudsgevinsten indarbejdes i Ambulant genoptræning og Rehabiliterings budget for 2018 ved 2.FR.18.

Sagsfremstilling

Baggrund

Frederiksberg Kommune ser konkurrenceudsættelse og samarbejde med private aktører om kommunale opgaver som et vigtigt værktøj til at udvikle, nytænke og effektivisere den kommunale drift uden, at det påvirker serviceniveauet overfor borgerne. Frederiksberg Kommune ønsker at afprøve nye samarbejdsformer og styrke samarbejdet mellem kommunale og private leverandører med en politisk fastlagt målsætning om at opnå en IKU (indikator for konkurrenceudsættelse) på 33 % i år 2020 (Budget 2016, 17 og 18).

Frederiksberg Kommune arbejder derfor strategisk og ambitiøst for at indfri denne målsætning med udgangspunkt i den årlige revidering af Udbudsplanen, og har her bl.a. fokus på at afprøve nye driftsformer på de forskellige forvaltningsområder, herunder også ældre-, omsorgs- og socialområderne.

I forbindelse med Budget 2016 vedtog Kommunalbestyrelsen at gennemføre en vurdering af potentialet ved udbud af henholdsvis hjemmesygepleje, ambulans genoptræning og ydelser vedrørende stof- og alkoholmisbrug. I den forbindelse blev forskellige scenarier analyseret, herunder hvordan enten hele eller afgrænsede dele af de tre områder kunne konkurrenceudsættes.

Analyserne for ambulans genoptræning blev forelagt for Sundheds- og Omsorgsudvalget den 25. april 2016 (sag nr. 40), Magistraten den 2. maj 2016 (sag nr. 176) og Kommunalbestyrelsen den 23. maj 2016 (sag nr. 150). Kommunalbestyrelsen besluttede hér, at der udarbejdes konkrete forslag til udbud af en afgrænsning af området med henblik på udbud af genoptræningen indenfor det ortopædkirurgiske område.

Sundheds- og Omsorgsudvalget og Magistraten godkendte den 31. oktober 2016 (sag nr. 94) og den 7. november 2016 (sag nr. 407), at forvaltningen påbegyndte arbejdet med at forberede udbud af genoptræning indenfor det ortopædkirurgiske område. Det blev ligeledes besluttet, at der skulle udarbejdes et kontrolbud, hvor Frederiksberg Ambulant genoptræning og Rehabilitering selv fik mulighed for at afgive et bud på opgaven. Kommunalbestyrelsen godkendte den 29. januar 2018 (sag nr. 12) udbudsmaterialet for tilbudsindhentning af ortopædkirurgisk genoptræning.

Denne sag redegør for tilbudsindhentningens resultat. Derudover gøres der status for forløbet bag udbuddet med fokus på perspektiver og fremadrettede anbefalinger i forhold til udbud på ældre- og omsorgsområdet.

Det bemærkes, at resultatet for og erfaringerne med konkurrenceudsættelse af døgnbehandling for misbrug af alkohol, hash, stof og opiater område forelægges Socialudvalget den 7. maj 2018.

Udbud af ortopædkirurgisk genoptræning annulleres

Ved fristen for afgivelse af tilbud på opgaven den 12. marts 2018 var der alene modtaget et kontrolbud fra Ambulant genoptræning og Rehabilitering, mens ingen eksterne tilbudsgivere havde afgivet tilbud.

Det betyder, at opgaven fastholdes i kommunalt regi, mens selve tilbudsindhentningen i øvrigt annulleres. Ældre- og Omsorgsudvalget fik en mundtlig meddelelse om dette den 12. marts 2018.

Ambulant genoptræning og Rehabilitering fastholder således opgavevaretagelsen, og forpligtiges til at levere til den i kontrolbuddet angivne kvalitet og inden for den økonomiske ramme, der fremgår af det samlede pristilbud i kontrolbuddet.

Ledelsen på Frederiksberg Ambulant Genoptræning og Rehabilitering har den 14. marts 2018 orienteret sine medarbejdere om annulleringen af tilbudsindhentningen. Såfremt en privat leverandør havde vundet, ville der være sket en virksomhedsoverdragelse af to medarbejdere fra Ambulant genoptræning og Rehabilitering til den private leverandør. Disse to medarbejdere fortsætter imidlertid nu på uændrede vilkår i kommunalt regi.

Proces

Det er forvaltningens vurdering, at udbudsprocessen har været god – men også meget tidskrævende. Der har været en god og åben dialog med markedet, hvor de private leverandører har været inddraget i videst muligt omfang gennem hele processen.

Indledningsvist blev der afholdt en markedsdialog, hvor seks private fysioterapiklinikker fra lokalområdet blev inviteret til en dialog om det kommende udbud af genoptræning indenfor det ortopædkirurgiske område. Desuden har kommunen været i kontakt med flere andre kommuner, der har erfaring med udbud på genoptræningsområdet. Markedsdialogen viste imidlertid, at alle leverandører anbefalede en yderligere afgrænsning af det udbudte område med et ønske om, at udbuddet ikke omfattede de komplekse borgerforløb, hvor der stilles krav til et omfattende samarbejde og koordination på tværs omkring borgeren.

På den baggrund blev det besluttet, at den bedste løsning ville være at udbyde de tre ortopædkirurgiske delspecialer: Skuldre, knæ (unge borgere) og ankler.

På baggrund af markedsdialogen valgte kommunen at invitere tre private leverandører til at byde på opgaven.

I forbindelse med tilbudsprocessen har leverandørerne deltaget i et informations- og spørgemøde med forvaltningen. Formålet med mødet var at skabe forståelse for tilbudsindhentningsmaterialet således, at leverandørerne havde de bedste forudsætninger for at afgive et kvalificeret tilbud.

Eftersom Ambulant genoptræning og Rehabilitering har afgivet et kontrolbud på opgaven, har de deltaget på samme møder og haft samme vilkår i udbudsprocessen som de private leverandører. Ambulant genoptræning og Rehabiliterings kontrolbud er afgivet i henhold til gældende lovgivning for afgivelse af kontrolbud. Det sikrer, at kommunale leverandørers tilbud afspejler de samlede langsigtede omkostninger for at løfte opgaven. Kontrolbuddet er afgivet i samarbejde med Ernst & Young.

Evaluerings af kontrolbud

Tilbuddet vurderes som konditionelt, tilbudsgiver har leveret den ønskede dokumentation, tilbudsgiver er ikke omfattet af obligatoriske udelukkelsesgrunde i henhold til Udbudsloven og der er i tilbuddet ikke taget forbehold for dele af udbudsmaterialet.

Der er endvidere foretaget en vurdering af tilbuddet ud fra de opstillede tildelingskriterier. Her vægter kvalitet 40 % og pris 60 % og der er anvendt en karakterskala fra 0-10 point.

Tilbuddets kvalitet vurderes som meget god og tilbuddet er givet karakteren 8 for kvalitet. Der er endvidere givet karakteren 10 for økonomi. Den samlede karakter er 9,2 point.

Kontrolbuddet ligger under de faktiske omkostninger ved at løse opgaven før gennemførelsen af udbuddet. Der henvises til afsnittet om effektberegning.

Årsag til manglende afgivelse af tilbud og fremadrettede perspektiver

De private leverandører har i processen givet udtryk for følgende forhold:

- Det forhold, at tilbudsindhentningen har været omfattet af en virksomhedsoverdragelse af to medarbejdere, har i udbudsprocessen betydet, at der har været rejst mange spørgsmål fra de tre private leverandører. Leverandørerne har udtrykt bekymring for, hvorvidt medarbejderne havde de rette faglige kvalifikationer, samt hvorvidt de ville passe ind i deres respektive virksomheder.

Udvælgelsen af de to medarbejdere er sket ud fra en faglig vurdering. Det kan oplyses, at de to medarbejdere til dagligt primært varetager opgaver indenfor de tre omfattede delspecialer; skuldre, knæ (unge borgere) og ankler for Ambulant genoptræning og Rehabilitering.

- Et genoptræningsforløb er ofte en kompleks opgave, da mange aktører omkring borgeren skal inddrages. Leverandørerne udtrykte bekymring for, at samarbejdet med andre aktører kan være en udfordring, eftersom de ikke på samme måde, som kommunen selv, er vant til at navigere i et sådant felt.
- Kommunen har i udbudsmaterialet stillet krav om, at leverandøren skal have en rehabiliterende tilgang til borgeren. Denne tilgang er i dag forankret i Ambulant genoptræning og Rehabilitering, men de private leverandører er ikke vant til at arbejde ud fra denne logik. Markedsdialogen viste generelt, at Frederiksberg Kommune er langt fremme i forhold til at arbejde efter den rehabiliterende indsats omkring borgeren i sammenligning med de andre adspurgte kommuner samt de private leverandører.
- Når en borger skal starte et genoptræningsforløb, sker det med udgangspunkt i en genoptræningsplan. Denne fremsendes af hospitalet. De private leverandører har ikke erfaring med denne praksis. En overgang hertil vil derfor kræve et andet administrativt set-up og et stort samarbejde med regionen. I forlængelse heraf vurderes dokumentationskravet også at være væsentligt større end de private leverandører i dag har erfaring med.

Der ligger et grundigt forberedende arbejde bag udbudsprocessen, med en direkte involvering af markedet og indhentning af erfaringer fra andre kommuner.

Overordnet har området imidlertid ikke været kommercielt interessant for tilbudsgiverne, hvor en væsentlig faktor særligt skyldes udbuddets begrænsede volumen. Det anbefales derfor, at der fremadrettet sigtes mod et større volumen (herunder effektiviseringspotentialer), som minimum står mål med udbudsprocessens transaktionsomkostninger (interne og eksterne).

Det anbefales, at det fremadrettet i højere grad forsøges at udbyde større sammenhængende opgaver og enheder. Det vil dels kunne sikre, at omkostningerne til gennemførelse af udbudsforretninger står bedre mål med effekterne - og samtidig sikre, at der kan opbygges sammenhængende faglige miljøer hos de private aktører, der byder ind for at etablere sig i Frederiksberg Kommune.

For borgere og kommuner vil større private leverandører også lette koordinering og samarbejde i det daglige, da mange koordineringsopgaver vil kunne varetages inhouse hos den private leverandør.

Et særligt opmærksomhedspunkt er dog, at der særligt for nogle områder er krav om, at leverandøren koordinerer indsatsen omkring borgeren med andre samarbejdspartnere og aktører (eksempelvis hjemmeplejen, fastholdelseskonsulenten, praktiserende læger, etc.) for at sikre et velfungerende og smidigt samarbejde og koordination omkring borgeren. Særligt ift. gruppen af borgere med komplekse forløb, der har mere end én diagnose eller problematik, og hvor det kræves, at der iværksættes en bred rehabiliterende indsats. Her vil der også være et krav om, at der indarbejdes en incitamentsstruktur, der både tilgodeser kommunen og den private leverandør.

Udbud af ortopædkirurgisk genoptræning har været et meget tidskrævende forløb, både ift. den tid og de ressourcer, der er anvendt af forvaltningen og den tilknyttede institution i den forberedende fase, i udarbejdelsen af materialet samt i selve gennemførelsen af udbuddet. Dertil kommer de ressourcer private leverandører har afsat til markedsdialog og

udbudsproces. Der har været et forholdsvist stort tidsforbrug, særligt da der er tale om førstegangsudbud, hvilket stiller særlige krav til blandt andet afgrænsning af opgaven og udformningen af udbudsmateriale, herunder beskrivelse af krav og kvalitet. Dertil kommer tids- og ressourceforbrug ifm. afgivelse af kontrolbud.

Det bemærkes, at det allerede er en integreret del af arbejdet for medarbejdere i Frederiksberg Kommunes institutioner og forvaltningen løbende arbejder med effektiviseringsmuligheder, kvalitetsforbedring, idégenerering, herunder samarbejde med private leverandører – og at en del af dette arbejde er foregået i regi af udbudsprocesserne. Det vurderes dog, at tidsforbruget i den konkrete sag ikke står mål med den økonomiske effekt og de erfaringer, der er indhøstet.

Endelig er det vigtigt, at et udbud ikke utilsigtet hindrer nye initiativer og udviklingstiltag på et område. Et grundvilkår for Ældre- og Omsorgsområdet er, at der stilles store krav til at nytænke og effektivisere den kommunale drift til gavn for borgerne, hvorfor der skal være mulighed for at afprøve nye løsninger. Det anbefales derfor, at der fremadrettet i forhold til konkrete opgaver foretages en samlet afvejning af sammenhænge og udviklingsinitiativer, når det skal vurderes, hvorvidt et område samlet set er 'udbudsegnet'.

Sammenfatning

Frederiksberg Kommune følger løbende udviklingen på de udbudte opgaver på Ældre- og Omsorgsudvalgets område, ligesom der i det daglige opleves et tillidsfuldt og godt samarbejde med kommunens private leverandører. Sundheds- og Omsorgsudvalget blev den 18. september 2017 (sag nr. 91) orienteret om udviklingen af udbudte og udliciterede velfærdsydelse på udvalgets området ift. blandt andet pris og kvalitet.

Her fremgår det blandt andet, at Frederiksberg Kommune generelt har opnået effektiviseringer ved såvel udbud som genudbud af udbudte og/eller udliciterede opgaver på Sundheds- og Omsorgsområdet, ligesom borgerne modtager den hjælp de er berettiget til og generelt er tilfredse med kvaliteten. Frederiksberg Kommune har således over de seneste 10 år generelt opnået gode erfaringer med udbud indenfor fritvalgsområdet (bl.a. hjemmeplejen) samt også udbud af driften af to plejacentre.

For at fastholde de besluttede måltal om at opnå en IKU (indikator for konkurrenceudsættelse) på 33 % i år 2020 skal der indgå nye opgaver i handleplanen. Derfor arbejder Frederiksberg Kommune ambitiøst og strategisk for at indfri denne målsætning, hvilket nærværende sag bidrager til at understøtte.

I dette perspektiv anbefales det, at Frederiksberg Kommune i planlægningen af kommende udbud på Ældre- og Omsorgsudvalgets område medtager erfaringerne fra blandt andet udbud af ortopædkirurgisk genoptræning samt tidligere gode erfaringer fra udbudte og udliciterede velfærdsydelse på udvalgets område.

Økonomi

Den del af Ambulant genoptræning og Rehabilitering, der var sendt i udbud, fortsætter som hidtil med rammestyring. I forbindelse med udarbejdelsen af kontroludbuddet har Ambulant genoptræning og Rehabilitering vurderet, at der var et effektiviseringspotentialer på området, idet det blev vurderet, at den gennemsnitlige varighed kunne nedsættes med 1 time i 2019 og yderligere 0,5 time i 2020.

Udbudsgevinsten indarbejdes i Ambulant genoptræning og Rehabiliterings budget for 2018 og frem. Ambulant genoptræning og Rehabiliterings udgifter til området er på baggrund af regnskab 2017 beregnet til en årlig udgift på 946.516 kr. Den gennemsnitlige årlige pris for de 3 år nedjusteres til 835.799 kr., ved den forudsatte timereduktion, svarende til en årlig udbudseffekt på 110.717 kr.

I 2018 beregnes effekten til 73.811 kr. idet udbuddet ikrafttrædelses dato var 1. maj., svarende til 8/12.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget den 7. maj 2018.

Magistraten den 28. maj 2018.

Punkt 47: Fordelingskriterier for §79-puljen for 2019

29.30.00-S49-1-18

Resume

Ældre- og Omsorgsudvalget uddeler midler til at understøtte civilsamfundets tilbud til ældre borgere på Frederiksberg. Midlerne fordeles efter Servicelovens §79 og gives til foreninger og organisationer, der udbyder forebyggende, sundhedsfremmende og aktiverende tilbud til ældre frederiksbergborgere. I denne sag fremlægges forslag til fokusområder samt kriterier for fordelingen af § 79 for 2019.

Beslutning

Udsat efter drøftelse.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at

1. målgrupper og fokusområder prioriteres som foreslået,
2. retningslinjer for tildeling af §79 godkendes som foreslået, og at
3. beslutningen oversendes til Ældrerådet, Handicaprådet og Frivilligforum til orientering.

Sagsfremstilling

Frederiksberg Kommune har en målsætning om, at ældre skal være aktive og selvhjulpne længst muligt, og at muligheden for at deltage i fællesskaber giver værdi for den enkelte. Derfor er der en lang række tilbud i Frederiksberg Kommune, som er med til at fremme, at mange borgere lever et aktivt ældreliv. Det er blandt andet muliggjort af, at foreninger kan modtage støtte efter Folkeoplysningsloven.

For at fremme at kommunens ældre borgere har en sund alderdom og for at forebygge funktionstab, uddeler Ældre- og Omsorgsudvalget midler til at understøtte civilsamfundets tilbud til ældre borgere på Frederiksberg. Midlerne fordeles med afsæt i Servicelovens § 79, og gives til foreninger og organisationer, der udbyder forebyggende, sundhedsfremmende og aktiverende tilbud til ældre frederiksbergborgere.

Det overordnede formål med støtte til foreninger efter Servicelovens § 79 kan betragtes som en indsats, der kan forebygge, at borgeren får behov for (yderligere) hjælp fra det lokale sundhedsvæsen (sag nr. 54 af den 30. maj 2016). Fordelingskriterierne for tildeling af § 79-støtte spiller endvidere sammen med Ældre- og Værdighedspolitikker (Sag nr. 60 af den 14. marts 2016 og sag nr. 63 af den 6. juni 2016), Sundhedspolitikken (seneste status sag nr. 39 af den 8. maj 2017) samt planen for borgerens lokale sundhedsvæsen (sag nr. 54 af den 30. maj 2016) og dennes målgrupper og indsatser, hvor der både lægges vægt på borgerens fysiske og mentale sundhed samt betydningen af at indgå i sociale fællesskaber. Samarbejde, samskabelse og partnerskaber på tværs samt inddragelse af civilsamfundet er ligeledes med til at udvikle Frederiksberg Kommune og sikre gode og varierende tilbud til borgerne.

Tidligere erfaringer fra tildeling af midler efter § 79

Ældre- og Omsorgsudvalget uddeler årligt ca. 4,6 mio. kr. til at understøtte civilsamfundets tilbud og aktiviteter målrettet ældre borgere på Frederiksberg. Sundheds- og Omsorgsudvalget prioriterede i 2018, at § 79-midlerne blev fordelt til 27 foreninger. Der blev desuden afsat 0,2 mio. kr. til løbende uddeling, 0,2 mio. kr. til samskabelse samt 0,2 mio. kr. til understøttelse af samarbejdet mellem kommunen og frivillige (sag nr. 115 af den 27. november 2017).

Sundheds- og Omsorgsudvalget besluttede ved fordelingskriterierne for § 79-puljen for 2017 og 2018 at prioritere aktiviteter og indsatser særligt målrettet, 'udsatte ældre', 'ældre med anden etnisk baggrund', 'it-svage ældre' samt 'pårørende til alvorligt/kronisk syge ældre' (sag nr. 58 af den 6. juni 2016 og sag nr. 43 af den 8. maj 2017). Derudover blev der lagt vægt på, at aktiviteterne kommer flest frederiksbergborgere til gavn.

Der har over de seneste år været en stigende tendens til, at foreningerne placerer deres aktiviteter i feltet mellem at være folkeoplysende og sundhedsfremmende, hvilket har betydet, at fokus på de svageste ældre og det forebyggende sigte ikke har været tilstrækkeligt. Årsagen skal blandt andet findes i fordelingskriterier, der har åbnet op for at yde støtte til aktiviteter af mere almen karakter end det bredt sundhedsfremmende. På den baggrund må forvaltningen konstatere, at der er en vis diskrepans mellem formålet med puljemidlerne og den faktiske anvendelse.

I tråd med strategierne på området samt for at fremme samskabelse og brobygning mellem kommune og civilsamfund, har der været afsat særlige puljer på 0,2 mio. kr. i både 2017 og 2018 til understøttelse af disse formål (sag nr. 58 af den 6. juni 2016 og sag nr. 43 af den 8. maj 2017). Forvaltningen har blandt andet afholdt særlige tema-, samarbejds- og

informationsmøder samt på anden måde synliggjort brobygningen mellem kommune og de største støttemodtagere. Ligeledes har forvaltningen arbejdet med at understøtte og motivere til samskabende aktiviteter mellem kommunen og de frivillige foreninger. Til trods for dette har det været begrænset interesse for at søge puljemidler til samskabelse. Der har endvidere været afsat 0,2 mio. kr., så foreningerne løbende kunne ansøge om midler henover året. Dette har ligeledes kun været udnyttet i begrænset omfang. I den forbindelse kan nævnes, at det opgjort pr. den 10. april 2018 ikke er modtaget ansøgning til årets løbende pulje på 200.000 kr. Forvaltningen vil i 2. kvartal informere om muligheden for at søge midler til løbende og samskabende aktiviteter via de sædvanlige informationskanaler (Facebook, mail og frivillighedsportal.)

Fokusområder og tildelingskriterier for fordeling af § 79 i 2019

Nærværende sag fremlægges med henblik på at vedtage fokusområder og kriterier for fordeling af § 79-puljen for 2019. Ifølge retningslinjerne kan der i forbindelse med den årlige annoncering udmeldes særlige fokusområder, eksempelvis i forhold til særlige målgrupper eller typer af aktiviteter, som vil blive prioriteret ved fordelingen af midlerne.

Frederiksberg Kommune har gennem de sidste år arbejdet strategisk med forebyggelse og rehabilitering samt mental sundhed, således at man som ældre borger på Frederiksberg i videst muligt omfang kan fortsætte sit hidtidige liv samt bevare sine færdigheder og sin uafhængighed af andre længst muligt, eksempelvis ved at forebygge forringelse af den fysiske funktionsevne eller social isolation. At være en del af et fællesskab og deltage aktivt i lokalmiljøet og byens aktiviteter kan ligeledes være med til at understøtte og skabe et bedre helbred og livskvalitet.

Forvaltningen anbefaler, at fokusområderne og fordelingskriterierne for i 2019 i højere grad målrettes, så de understøtter Frederiksberg Kommunes strategiske arbejde med forebyggelse og rehabilitering samt mental sundhed, herunder forebyggelse af funktionstab og sund aldring. I tildelingskriterierne foreslås, at mental sundhed vægtes på lige fod med fysisk funktionsevne.

I den forbindelse er der navnlig en række målgrupper, som har særlige behov, og som derfor bør imødekommes. Det drejer sig om udsatte ældre, der er eller i risiko for at blive isolerede og ensomme; herunder ikke-vestlige borgere, der udgør en særlig risikogruppe. Spisefællesskaber målrettet småtspisende ældre. Derudover udgør pårørende en særlig risikogruppe i et sundhedsfagligt perspektiv.

- Udsatte ældre: Forvaltningen anbefaler, at aktiviteter målrettet sårbare og udsatte ældre prioriteres, i forhold til at bekæmpe ensomhed og inddrage isolerede ældre i fællesskaber med det mål at fremme og fastholde ældres sociale, fysiske og psykiske funktionsevne længst muligt. Forvaltningen anbefaler endvidere at understøtte aktiviteter og indsatser målrettet borger med ikke-vestlig baggrund, da denne gruppe generelt er i højere risiko for at udvikle flere kroniske sygdomme og er mere udsatte i forhold til mentalt sundhed, fx ensomhed, stress og depression sammenlignet med den øvrige befolkning. Samtidig vil aktiviteter målrettet ensomme ældre mænd blive prioriteret, da der til denne målgruppe kan knytte sig særlige problemstillinger.
- Småtspisende ældre: Forvaltningen anbefaler, at det fortsat prioriteres at bruge spisesituationer og måltider som trinbræt til at skabe relationer og fællesskaber, herunder især at det opsøgende arbejde målrettet de mest ensomme og småtspisende ældre støttes. Det kan både gælde støtte til konkrete faste, løbende aktiviteter som fællesspisning, såvel som tilbagevendende begivenheder, som fx 'Frederiksberg Spiser Sammen' i uge 17, hvor der bliver sat fokus på fællesskaber og måltider.
- Pårørende: Forvaltningen anbefaler, at pårørende til alvorligt syge ældre et tydeligt fokusområde, fordi pårørende ofte er en overset gruppe i forbindelse med behandling af personer med alvorlig sygdom, herunder kroniske eller komplekse sygdomme som demens. Pårørende til alvorligt syge ældre er både vigtige aktører i deres nærmestes liv og sygdomsforløb, og er selv i risiko for belastningsreaktioner som stress, angst, depression og social isolation.

At styrke indsatsen for at flere ældre kommer i bevægelse, er et centralt fokus i Ældre- og Værdighedspolitikken og det anbefales at prioritere indsatser i relation hertil ved for delingen af § 79-puljen for 2019. Den fremadrettede finansiering af frivillige indsatser under visionsaftalen 'Bevæg dig for livet' med det formål at fremme motion og bevægelse for ældre over 60 år, vil således naturligt være indeholdt i det almindelige ansøgningsforløb for § 79-puljen for 2019, såfremt ansøgningen i øvrigt efterkommer § 79-puljens kriterier, retningslinjer og hensynet til udsatte målgrupper.

Der har gennem de sidste år været et øget fokus på at midler bevilliget fra § 79-puljen skal tilgodese aktiviteter frem for husleje og administration (SOU, sag nr. 88 af den 10. juni 2013, sag nr. 58 af den 6. juni 2016, sag nr. 43 af den 8. maj

2017 og sag nr. 115 af den 27. november 2017). Forvaltningen anbefaler i tråd hermed, at tilskud til lokaler og administration skærpes yderligere i 2019. Konkret anbefales, at nedsætte tilskuds faktoren til ejendomsudgifter og administration fra de nuværende 30 procent til 15 procent. Foreninger, der er en godkendt af Frederiksberg Kommune som folkeoplysende forening, har mulighed for at låne lokaler og udstyr til foreningens aktiviteter efter følgende prioritering, hvor frivillige ældreforeninger typisk vil være kategori fire og/eller fem og således prioriteres sidst:

1. Handicappede
2. Børn og unge aktiviteter under 25 år
3. Voksenundervisning – aftenskoleundervisning
4. Øvrige voksenaktiviteter i almindeligt foreningsregi
5. Sociale foreninger

I praksis vil det være vanskeligt for foreninger målrettet svage ældre at få tildelt lokaler og udstyr, da de ligger lavest på den prioriterede liste.

Ældre borgeres deltagelse og engagement i foreningslivet og i civilsamfundet er i forandring. Flere borgere end tidligere deltager mere ad hoc i aktiviteter uden at melde sig ind i specifikke foreninger, og der er en tendens til at flere deltager i tidsafgrænsede aktiviteter. De seneste års fordelingskriterier har derfor søgt at give § 79-puljen en struktur, der tager højde for denne udvikling i forhold til frivillige aktiviteter på ældreområdet (sag nr. 58 af den 6. juni 2016 og sag nr. 43 af den 8. maj 2017). Det anbefales forsat at kunne imødekomme dette, således at grupper, ildsjæle og netværk kan tildeles puljemidler, uden af være oprettet som forening, og således at § 79-puljen også skal kunne rumme de spontant opståede lokale initiativer.

Det er forvaltningens vurdering, at der fortsat ligger et stort potentiale i samskabelse, og at der er behov for stadig at initiere dette via særlige puljemidler. Ligeledes skal det fortsat være muligt at søge om støtte i løbet af tildelingsåret.

Økonomisk fordeling af midlerne iht. § 79

- At støtte til lokaler og administration nedsættes til 15 procent
- At der afsættes 0,2 mio. kr. til løbende uddeling henover året med fokus på samskabende og forebyggende initiativer
- At der afsættes 0,2 mio. kr. til at styrke brobygning mellem kommune og civilsamfund, herunder facilitering af informationsmøder, synliggørelse af relevante lokalemuligheder, halvårslige samarbejds møder samt udarbejdelse af webinformation og pjecer til §79-ansøgere
- At foreninger, der modtager mere end 150.000kr skal aflevere en evaluering af de projekter og aktiviteter, de har fået støtte til, og at der er bedre viden om foreningernes tilbud og aktiviteter

Ved at sammenlægge den løbende pulje med puljen til samskabelse vil der frigives 0,2 mio. kr. til fordeling blandt foreningerne.

For at sikre en smidig sagsbehandling foreslås det, at forvaltningen i lighed med tidligere år bemyndiges til kunne behandle løbende ansøgninger og uddele tilskud på op til 20.000 kr. Såfremt en ansøgning er over 20.000 kr. skal den forelægges Ældre- og Omsorgsudvalget.

Såfremt Ældre- og Omsorgsudvalget tiltræder de fremlagte fokusområder og fordelingskriterier, vil de indgå som en del af annonceringen for § 79-puljen for 2019, og det vil blive anført, at målrettede tilbud og indsatser til disse fokusområder prioriteres. Ansøgningsrunden for midler til 2019 er åben fra den 20. juni, og der er ansøgningsfrist den 1. september 2018.

Der fremlægges sag i november måned 2018 for udvalget vedrørende forslag til den samlede udmøntning af puljemidler, med afsæt i den budgetramme, der fastsættes for 2019.

Konsekvens af ændrede fordelingskriterier

Hvis fordelingskriterierne ændres vil det betyde, at nogle af de aktiviteter, der tidligere har fået støtte, vil reduceres eller bortfalde helt. Eksempelvis må det forventes, at støtte til it-svage/digitalisering nedprioriteres med henvisning til, at denne type aktiviteter hører ind under Folkeoplysningsloven. Midler til Bevæg dig for Livet, målrettet de svageste borgere, vil blive opprioriteret.

Forvaltningen arbejder kontinuerligt med at skabe overblik over kommunale og selvejende lokaler på Social-, Sundheds-, og Arbejdsmarkedsområdet med det formål, at lokalerne kan anvendes af frivillige foreninger og organisationer. Dette skal dels imødegå den begrænsede mulighed for at modtage støtte til lokaler. Dels er det erfaringen, at lokaledeling kan

medvirke til at styrke dialog og samarbejde mellem de frivillige foreninger og institutionerne, ligesom de kan drage nytte af hinandens erfaringer med målgruppen. Med det store aktivitetsniveau, der er i foreningslivet i Frederiksberg kommune, er det imidlertid ikke muligt fuldt ud at imødekomme alle foreningers lokale ønsker. En yderligere begrænsning af lokale støtte kan derfor føre til et lavere aktivitetsniveau; navnlig blandt de mindre foreninger og uorganiserede tilbud.

Ældre- og Omsorgsudvalget godkendte på mødet den 12. marts 2018 (sag nr. 29), at paraplyorganisationen 'Bevæg Dig For Livet' bevilliges 100.000 kr. fra puljen til samskabende aktiviteter efter servicelovens §79 til brug for finansiering af indsatsen "Spring for Livet" i et år. Hvis Ældre- og Omsorgsudvalget beslutter ovenstående kriterier vil midler i 2019 tilfalde de enkelte foreninger og aktiviteter, der tilbyder frivillige indsatser, der understøtter 'Bevæg dig for livet' og ikke direkte paraplyorganisationen 'Bevæg dig for livet'.

Organisatorisk understøttelse og effektmåling

Brobygning mellem kommune og frivillige foreninger og organisationer

Frederiksberg Kommune har fokus på brobygningen med de frivillige foreninger og organisationer, herunder hvordan de frivillige foreninger kan være med til at understøtte kommunale tilbud. Forvaltningen har derfor ultimo 2017 og primo 2018 afholdt tre temamøder om frivillighed for både kommunale medarbejdere og frivillige foreninger og organisationer for at understøtte det frivillige område og styrke samarbejdet mellem kommunen og de frivillige foreninger og organisationer, som Sundheds- og Omsorgsudvalget afsatte midler til ved fordelingen i 2017 (sag nr. 108 af den 28. november 2016 og sag nr. 115 af den 27. november 2017). Temamøderne har været velbesøgt med 30-60 deltagere pr. gang, herunder en del repræsentanter fra ældreorganisationerne. Møderne omhandlede blandt andet "Tillidsfulde relationer" i det frivillige arbejde, "Fundraising" og "mangfoldig rekruttering", og har medvirket til en styrket dialog mellem foreninger/organisationer og kommunen. For deltagerne har det tydeliggjort, hvordan arbejdet med frivillige kan have vidt forskellig karakter afhængig af organiseringen og hvilken type frivillig indsats, der udføres.

Evaluering og effekt

I fordelingen af § 79-puljen bliver der lagt vægt på, at de frivillige tilbud supplerer Frederiksberg Kommunes politikker, strategier og handleplaner og derigennem understøtter den samlede indsats på Ældre- og Omsorgsområderne. Der arbejdes løbende med at indsamle data, blandt andet er det et krav, at foreninger, der modtager mere end 150.000kr skal aflevere en evaluering af de projekter og aktiviteter, de har fået støtte til. Dette for kunne følge udviklingen og effekten af de frivillige projekter og initiativer samt sikre at der er bred viden om foreningernes tilbud og aktiviteter. Dette krav videreføres i 2019.

Den digitale ansøgningsprocedure

For at sikre at de frivillige foreninger har let adgang til at søge midler efter Servicelovens § 79, har forvaltningen indgået aftale med Empty Projekt med henblik på at digitalisere ansøgningsprocessen (SOU d. 8 maj 2017, sag nr. 43). Den digitale løsning er endnu ikke fuldt ud implementeret, og der arbejdes fortsat på at tilpasse ansøgningskemaerne og processen til de til enhver tid gældende tildelingskriterier. Forvaltningen tilbyder hjælp og vejledning til foreninger for at sikre, at det digitale ansøgningskema ikke hindrer nogle i at ansøge.

I lighed med tidligere år inviteres de frivillige ældreforeninger og organisationer til informationsmøder om § 79-puljen, som finder sted onsdag den 13. juni og onsdag den 15. august 2018 i Nimbusparken 26, 2000 Frederiksberg. Infomøderne vil have fokus på nye fokusområder og fordelingskriterier for § 79 for 2019 samt den digitale ansøgningsprocedure.

Økonomi

Sagens har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Ældre- og Omsorgsudvalget den 7. maj 2018

Punkt 48: Sigtepunkter i effektiviseringsarbejdet til budget 2019 - 2022

00.30.02-A00-1-18

Resume

I forbindelse med Magistratens behandling af sagen om "Tidsplan for økonomiarbejdet i 2018" den 15. januar 2018 (sag nr. 3) besluttede Magistraten, at der skal forelægges en sag til orientering om sigtepunkterne i budgetarbejdet inden sommerferien.

Denne sag gennemgår de sigtepunkter og temaer, som forvaltningen arbejder med i effektiviseringsarbejdet til budget 2019-2022. Sagen skal ses i sammenhæng med 1. finansielle orientering, hvor de foreløbige økonomiske rammer for budget 2019 – 2022 opgøres.

En tilsvarende sag blev forelagt til orientering i Magistrat og fagudvalg i 2017.

Beslutning

Ældre- og Omsorgsudvalget tog sigtepunkterne i effektiviseringsarbejdet til efterretning.

Indstilling

Direktionen indstiller, at sigtepunkterne i effektiviseringsarbejdet tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Som en del af den årlige budgetproces arbejder Frederiksberg Kommune med et effektiviseringsprogram.

Effektiviseringsprogrammets formål er at sikre et budget i balance indenfor de eksisterende rammer og imødekomme eventuelle effektiviseringsbehov, der er nødvendige for at sikre kommunens økonomiske bæredygtighed.

Til budget 2019 er der konstateret nogle udfordringer, som i væsentlig grad presser kommunens økonomi. Kommunen oplever aftagende befolkningsvækst, hvilket påvirker økonomien. Hertil kommer henholdsvis den manglende aftale om en justering af udligningssystemet, som har den konsekvens, at de nye data for udlændinges uddannelse automatisk bliver en del af den kommunale udligning samt stramninger på parkeringsområdet. Det er alle forhold, der tilsammen sætter kommunens fremadrettede økonomi under pres. Til budget 2019-2022 er det derfor nødvendigt at forbedre den strukturelle balance og sikre, at kassebeholdningen fortsat har et bæredygtigt niveau på sigt. Derfor er der til budget 2019-2022 behov for en tilpasning af kommunens udgifter, der betyder, at effektiviseringsbehovet er betydeligt større, end det har været de seneste år.

Udgangspunktet for effektiviseringsarbejdet er de økonomiske rammer, der opgøres i forbindelse med 1. finansielle orientering.

Effektiviseringskrav til budget 2019

Udover ovennævnte udfordringer arbejder forvaltningen for at skabe et rum for politiske prioriteringer til budgetforhandlingerne. Disse forhold betyder, at en andel af det råderum, der frigøres gennem effektiviseringer, forbliver i kommunen, og omprioriteres til andre områder i forbindelse med budgetforhandlingerne.

Måltallet for effektiviseringer til budget 2019 er p.t. 72 mio. kr. i 2019 stigende til 114 mio. kr. i 2022. Måltallet revideres efter indgåelse af en evt. økonomiaftale for 2019 mellem regeringen og KL.

Forvaltningen tilstræber, at måltallet så vidt muligt udmøntes gennem effektiviseringer, men på grund af måltallets størrelse kan det dog ikke udelukkes, at det kan blive nødvendigt at foreslå servicereduktioner for at sikre, at måltallet udmøntes fuldt ud.

Effektiviseringsprocessen

Forvaltningen arbejder på at identificere potentialer for effektiviseringer. Processen foregår dels på tværs i forvaltningen, dels i de enkelte fagområder. I processen igangsættes et arbejde med at afdække områder, hvor der er et effektiviseringspotentiale ud fra en effektilgang. Som led i dette arbejde sikrer forvaltningen, at MED inddrages, således at det sikres, at områdernes MED-udvalg får mulighed for tidligt at komme med input til budgetprocessen.

En vigtig milepæl efter sigtepunktssagen er resultatet af en evt. økonomiaftale mellem regeringen og KL. Herefter arbejder forvaltningen videre med effektiviseringsprogrammet henover sommeren. Det er på dette tidspunkt muligt at opgøre effektiviseringsbehovet mere præcist, da de økonomiske rammer for 2019 er kendte.

Effektiviseringsforslagene offentliggøres på kommunens hjemmeside den 21. august 2018, hvilket er dagen efter Magistratens behandling af 2. finansielle orientering.

Sigtepunkterne i effektiviseringsarbejdet

Forvaltningen har arbejdet med de overordnede temaer i effektiviseringsarbejdet i et par måneder, og med 1. finansielle orientering er de foreløbige rammer for budget 2019 skitseret.

I effektiviseringsarbejdet til budget 2019 arbejder forvaltningen ud fra de tre overordnede spor i kommunens effektiviseringsstrategi. Disse er:

1. Borgerne og erhvervslivet i centrum
2. Effektiv drift
3. Tværgående initiativer

Dertil kommer eventuelle tekniske ændringer, der indarbejdes i 1. og 2. finansielle orientering.

Spør 1: Borgerne og erhvervslivet i centrum (det borgernære fokus)

Skal vi fortsat kunne leve op til vores politiske målsætninger og samtidig sikre kommunens økonomiske bæredygtighed, skal vi turde nytænke en vores velfærdsydelser, så de får den størst mulige effekt for flest mulige borgere. Derfor har spør 1 fokus på:

- Hvordan kommunen med et fokus på effekt kan sammensætte velfærdsydelserne, så flest mulige borgere får størst værdi af hver krone, der investeres/ anvendes.
- Hvordan kommunen med et fokus på effekt kan tilpasse ydelser, der ikke bidrager til løsning af de fastsatte politiske mål.
- Hvordan frivillighed, erhvervsliv og civilsamfund kan bidrage til nye løsninger.

Spør 2: Effektiv drift (driftsfokus)

Spør 2 har fokus på driften af virksomheden Frederiksberg Kommune. En effektiv drift af kommunen er med til at skabe råderum inden for den fastsatte økonomiske ramme.

I effektiviseringsarbejdet fokuseres på:

- Hvordan vi udnytter vores bygningsmasse optimalt.
- Hvordan en sammenhængende administration kan understøtte de borgerrettede ydelser.
- Hvordan vi kan øge produktiviteten ved at lære af de dygtigste i kommunen (intern benchmark).
- Hvordan vi kan blive mere effektive ved at lære af andre kommuner (ekstern benchmark).
- Budgetanalyser på udvalgte områder.

Spør 3: Tværgående udvikling (tværgående fokus)

Mens en række indsatser er fagspecifikke og målrettet de enkelte sektorområder, er der tiltag, der går på tværs af koncernen. Det drejer sig i dette spør om en række tværgående indsatsområder:

- Digitalisering og ny velfærdsteknologi.
- Indkøb og konkurrenceudsættelse.
- Facility Management.
- Moderniseringsindsatser, herunder med afsæt i Regeringens og KL's Moderniserings- og effektiviseringsprogram (MEP).

For så vidt angår de mere udvalgspecifikke temaer i effektiviseringsarbejdet, så arbejdes der lige nu ud fra følgende sigt punkter på de forskellige udvalg.

Magistraten

På Magistratens område arbejdes der med følgende temaer:

- Administrative effektiviseringer
- Tekniske ændringer

Bolig- og Ejendomsudvalget

På Bolig- og Ejendomsudvalgets område arbejdes der med følgende temaer:

- Færre/billigere lejemål
- Bedre udnyttelse af ejendommene
- Optimering af tekniske installationer på rådhuset
- Tekniske ændringer

Undervisningsudvalget

På Undervisningsudvalgets område arbejdes der med følgende temaer:

- Effektiv drift ved optimeret stillingsstruktur

- Klassesdannelse
- Klubstruktur
- Tekniske ændringer

Ældre- og Omsorgsudvalget

På Ældre- og Omsorgsudvalgets område arbejdes der med følgende temaer:

- Analyse af hjemmepleje og hjemmehjælp
- Effektiv drift af institutioner – plejecentre, genoptræning mv.
- Tekniske ændringer

Kultur- og Fritidsudvalget

På Kultur- og Fritidsudvalgets område arbejdes der med følgende temaer:

- Fokuseret børne- og familiebiblioteksfunktion på biblioteket
- Styrkelse af biblioteksvisionen og Borgerservice
- Effektiv drift i de kommunale og selvejende institutioner
- Tekniske ændringer

Børneudvalget

På Børneudvalgets område arbejdes der med følgende temaer:

- Effektiv drift vedrørende kapacitet
- Forebyggende indsatser
- Anbringelsesområdet
- Tekniske ændringer

Socialudvalget

På Socialudvalgets område arbejdes der med følgende temaer:

- Borgere i udenbys tilbud
- Omlægning af væresteder
- Effektiv drift af sociale botilbud
- Tekniske ændringer

By- og Miljøudvalget

På By- og Miljøudvalgets område arbejdes der med følgende temaer:

- Optimering af parkeringsøkonomien
- Øget selvbetjening
- Tilpasning af busreserven
- Tekniske ændringer

Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget

På Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgets område arbejdes der med følgende temaer:

- Benchmark af indsatser
- Tekniske ændringer

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

På Sundheds- og Forebyggelsesudvalgets område arbejdes der med følgende temaer:

- Fokusering af forebyggelsesindsats
- Tekniske ændringer

Effektiviseringsarbejdet er lige nu i en fase, hvor forvaltningen er ved at afdække muligheder og effekter inden for de forskellige temaer. Derfor må det forventes, at fokus vil ændres i nogle temaer, mens andre helt vil udgå. Omvendt vil der sandsynligvis komme nye temaer til, inden de endelige effektiviseringsforslag foreligger.

Økonomi

Ingen.

Borgmesterpåtegning

Ingen.

Behandling

Til orientering i fagudvalgene og Magistraten den 7. maj 2018.